

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В М. ОСВЕНЦІМ (ПОЛЬЩА)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ У СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
II Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
12-13 травня 2022 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2022. 495 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, туризму, розвитку індустрії гостинності та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ДОРОГІЙ Р.Е., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Діти-індіго як феномен сучасного суспільства.....	254
ЄНА А.С. Психологічні аспекти адаптації внутрішньо переміщених осіб.....	256
КОСТЮ С.Й. Психологічні особливості та специфіка готовності молоді до створення власної сім'ї.....	258
КОЦАН О.М. Художня інтерпретація музичних творів як засіб розвитку творчих здібностей піаніста в процесі професійної підготовки.....	260
КРАВЧЕНКО Т.М. Аналіз професійної підготовки фахівців з маркетингу у Великобританії.....	262
КРІЧФАЛУШІЙ Р., ТЕЛИЧКО Н. Використання мультимедійних засобів на уроках англійської мови задля формування іншомовної комунікативної компетентності учнів старшої школи.....	264
КУРИЛО Л. Ф. Особливості формування інтелекту дітей у психолого-педагогічній теорії М. Монтесорі.....	266
КУРИЛО О.Й., БОГДАН В.П. Характеристика готовності майбутніх вихователів до інноваційної діяльності у закладі дошкільної освіти.....	268
КУРИЛО О.Й., КУЗІСЬКА Х.Ф. Наукові основи проблеми статевого виховання дітей дошкільного віку.....	270
КУРИЛО О.Й., КУКУРУДЗА А.Р. Професійне становлення майбутніх вихователів закладу дошкільної освіти: до сутності поняття.....	272
ЛИПЧАНКО-КОВАЧИК О.В. Розвиток критичного мислення на заняттях англійської мови.....	274
МАРКІВ Т. М. Ефективність застосування індивідуальної освітньої орієнтації студента.....	276
МАРЦЕНЮК М.О. Психологічні ресурси особистості в доланні стресу.....	277
МОРГУН А.В. Читання як вид мовленнєвої діяльності людини.....	279
МОРОЗ Ф. В. Визначення психологічних особливостей і основних засобів характеру навичок у займаючихся.....	281
ОРОС С., ТЕЛИЧКО Н. Навчання англомовного монологічного спілкування учнів старшої школи за допомогою відеодebатів.....	282
ОСТРОВСЬКА М.Я. Формування інформаційної культури вчителя початкової школи в контексті концепції НУШ.....	284
ПАВКО А. І. Принципи педагогічної системи Марії Монтесорі в контексті ретроспективного та сучасного освітньо-виховного процесу.....	286
ПОПОВИЧ А. М., ЛАЛАК Н. В. Соціально-педагогічний супровід дітей з вадами слуху в умовах інклюзивного освітнього середовища.....	288
СЛАВА Я.В., ФЕНЧАК Л.М. Удосконалення формування соціальної компетентності у здобувачів початкової освіти як необхідність в умовах сьогодення.....	291
СТАРОСТА В.І. Країна майбутнього працевлаштування: погляди студентів та аспірантів.....	293
ТИЩЕНКО О.Л. Формування професійної компетентності фахівців туристичної галузі.....	295
ТЯГУР Л.М. Особливості здатності до саморозвитку викладачів закладів фахової передвищої освіти.....	297
ФЕЛЬЦАН І.М., РУШАНСЬКІ Ю.І. Сутність та характеристика говоріння як виду мовленнєвої діяльності у процесі розвитку навичок іншомовного спілкування.....	299
ФЕЛЬЦАН І.М., СИДУН Ю.В. Психологічні та вікові передумови навчання усного спонтанного мовлення.....	300
ШКРІБА А.В. Характеристика феномену методичної культури майбутніх учителів початкових класів.....	302

4. Соціально-педагогічна та психологічна робота з дітьми у конфліктний та постконфліктний період: метод. рек. / Н.П. Бочкор, Є.В. Дубровська, О.В.Залеська та ін. Київ: МЖПЦ «Ла Страда-Україна», 2014. 84 с.

УДК 316.6:316.454.5]:316.3

КОСТЮ С.Й.

Мукачівський державний університет

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА СПЕЦИФІКА ГОТОВНОСТІ МОЛОДІ ДО СТВОРЕННЯ ВЛАСНОЇ СІМ'Ї

Сім'я як соціальний інститут – прийнята суспільством форма спільного життя чоловіка та жінки, пов'язана з продовженням роду, в т.ч. правила утворення сім'ї, норми взаємовідносин у сім'ї, розподіл ролевих обов'язків та прав, система символів, в яких суспільство фіксує свої уявлення, пов'язані з цією сферою життя [1].

Так, у сучасному суспільстві уявлення про сім'ю пов'язані з моногамним союзом чоловіка та жінки, які мають вільне право розірвати шлюб, несуть спільну відповідальність за дітей, народжених в шлюбі, мають право самостійно планувати сім'ю, перервати вагітність [1].

Сучасне суспільство не вимагає від своїх членів обов'язкового релігійного скріплення шлюбу. Навіть пари, які не оформили шлюб згідно з цивільним кодексом, при тривалому спільному житті можуть розглядатися в певних аспектах як сім'я. Сучасна сім'я, зазвичай, нуклеарна, малодітна, а її ідеал характеризується рівністю свобод. Усе це разом створює ніби розгорнуту характеристику інституту сім'ї в сучасному світі [2].

А.І. Кравченко характеризує еволюцію сім'ї як соціального інституту. Вчений зазначає, що сім'я пройшла такі етапи, як груповий шлюб, полігамія і моногамія. Розширену сім'ю змінила нуклеарна. Історично змінювалися ролі чоловіка і дружини, традиції та звичаї, методи виховання дітей тощо.

Індустріальна революція зумовила загальні тенденції в зміні інституту сім'ї. Молоді люди стають самостійні у виборі шлюбного партнера, звільняються від контролю батьків. Вони засновують власний, окремий від батьків дім. Полегшується розлучення. Основою шлюбу все частіше стає взаємна прихильність і кохання. Знижується шлюбний вік європейців. Вік початку трудової діяльності зріс від 11 до 25 років. Більшість людей, на відміну від минулих епох, починають трудовий шлях після одруження [2].

Зростає роль чоловіка у веденні домашнього господарства та вихованні дітей. Жінка раніше завершує народжувати: вона молодша, ніж раніше, в той час, коли одружується її остання дитина. Збільшується час, необхідний для одержання освіти дітьми: вступ у трудове життя затягується. Жінка більше залучається до діяльності в економічній сфері. Домашня праця полегшується за рахунок розвитку техніки [1; 2].

Психолого-педагогічна наука значною мірою розкрила поняття «підготовка» й «підготовленість до шлюбу», у якої кожен з авторів уклав своє

розуміння. Проте останнім часом усе частіше трапляється поняття «психологічна готовність до шлюбу». Досить різнобічними підходами характеризується воно в психолого-педагогічних дослідженнях. На наше переконання, характеристики, що склалися, не дають повної картини суті психологічної готовності до подружнього життя. А отже, це питання розроблене в психології недостатньо.

Для глибокого розкриття поняття «психологічна готовність до шлюбу» слід виходити із суті подружнього життя як діяльності, обумовленої функціями сім'ї, та поняття готовності як стану і якості особистості.

Теоретичний аналіз наукової літератури, досліджень із проблеми, досвід психологів-консультантів у цілому дають підставу психологам зробити висновок про те, що, з одного боку, психологічна готовність до шлюбу – це інтегроване психологічне утворення, яке включає стійку позитивну мотивацію шлюбу, актуалізацію знань, умінь і навичок особи, особистісні якості сім'янина, здатність до емпатичного розуміння партнера, конструктивну поведінку в сім'ї; а з іншого – це процес та результат діяльності.

Для більш повного визначення психологічної готовності до шлюбу слід звернути увагу на її структурні компоненти. Психологічна готовність до шлюбу – це динамічне утворення, яке залежить від багатьох зовнішніх та внутрішніх факторів і становить складний синтез взаємопов'язаних та взаємообумовлених компонентів. До структури психологічної готовності включають такі компоненти, як мотиваційний, особистісний, пізнавальний, емоційно-регулятивний, поведінковий. Вони абстраговані й конкретизовані.

Формування в молоді психологічної готовності до подружнього життя – складний процес, якому притаманні цілісність, сталість, динамізм. Велику складність являє собою проблема контролю та обліку результатів формування готовності. Щоб визначити діагностичні методи психологічної готовності до шлюбу, ми звернулися до відповідної літератури. Її аналіз засвідчив, що цей аспект не є предметом спеціального дослідження. Тому пошуки показників готовності становлять суть інтегрального підходу. Установлено, що в якості критеріїв готовності науковці визначають або сформованість якостей сім'янина (А.Т. Суворова, І.А. Трухін), або сформованість знань (І.В. Гребенніков, І.В. Дубровіна).

У низці досліджень (Л.І. Божович, М.Й. Боришевський, Л.С. Виготський, А. Геззел, І.С. Кон, Г.С. Костюк, Е. Кречмер, К. Левін, О. В. Мудрик) розглянуто психологічні особливості студентського віку.

Їх аналіз засвідчив, що саме в цьому віці створюються певні передумови для вступу в шлюб й об'єктивні умови для формування стійкої психологічної готовності до подружнього життя [1;2;3;].

Підготовка молоді до вступу в шлюб, до майбутнього сімейного життя – невід'ємна складова частина загальної системи виховання підростаючого покоління.

Крім психологічної готовності, до найважливіших компонентів родини належать функціонально-рольові зв'язки між чоловіком і дружиною. У недалекому минулому саме чоловік виконував найбільш важку фізичну роботу й

ніс моральну відповідальність за благополуччя родини. Зараз існує помітний розрив між традиційними уявленнями про «чоловічі» та «жіночі» сімейні ролі й реальний розподіл обов'язків у родині.

Важливий елемент відносин у родині – це емоційно-оцінні зв'язки, що включають думки, уявлення чоловіка та жінки про ті або інші властивості, риси характеру, вчинки один одного. Ці оцінки розміщуються переважно по умовній осі «подобається» – «не подобається». Із часом ці суб'єктивні оцінки піддаються корекції. Ті ж самі риси характеру, звички, манери чоловіка або жінки викликають інші, інколи прямо протилежні емоційні реакції. У такому випадку, на думку В.С. Торохтія, говорять про психологічну зрілість особистості. До неї науковці відносять відсутність надмірного егоїзму, агресивності й наявність здатності визнавати власні помилки та прагнення до постійного самовдосконалення в подружніх відносинах

Література

1. Ільчишин Н. О. Подружня зрілість як чинник стабільності подружніх стосунків та задоволеності шлюбом / Н. О. Ільчишин // Наукові студії із соціальної та політичної психології: Зб. статей. – К.: Міленіум, 2008. – 86 с.

2. Кравець В. П. Психологія сімейного життя: (навчальний посібник для педвузів із спец. “практична психологія”) / В. П. Кравець. - М-во о. У.- Тернопіль, 1995. – С. 105 – 121.

3. Кравець В.П. Теорія і практика дошлюбної підготовки молоді / В. П. Кравець. - : К.: Київ. правда, 2000. – 688с.

УДК [378:37.011.3-051:780.616.432]:781.68(045)

КОЦАН О.М.

Мукачівський державний університет,
Ужгородський музичний фаховий коледж
імені Д.С.Задора

ХУДОЖНЯ ІНТЕРПРЕТАЦІЯ МУЗИЧНИХ ТВОРІВ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ПІАНІСТА В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Сучасні вимоги до професійної підготовки музикантів-виконавців та педагогів передбачають не тільки набуття ними необхідних знань і практичних навичок для здійснення професійної діяльності, а передусім створення умов для формування художньо-творчого потенціалу гармонійно розвинутої особистості, яка реалізується у власному визначенні та саморозвитку. Результативність майбутньої виконавської та педагогічної діяльності піаніста у повній мірі визначається здатністю особистості до осмислення, розуміння, трактування багатовимірних музично-творчих та музично-педагогічних процесів, усвідомлення власного ставлення до них та творчого втілення художніх виконавських та педагогічних завдань. Володіння навиками художньої інтерпретації є ключовим для забезпечення єдності цілей особистісного та професійного аспектів музичної підготовки.

Вирішення проблеми художньої інтерпретації в процесі вивчення фортепіанних творів передбачає передусім відхід від простого технічного відтворення нотного тексту на користь усвідомленого втілення виконавцем художньо-образного змісту твору. Інтерпретація, тлумачення музичного образу,

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>